

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Τεύχος LXXXVI, Δευτέρα 25 Ιανουαρίου 2010

Συντακτική Ομάδα:

Αλεξοπούλου Χριστίνα

Βλαστάρης Γιάννης

Ζυγά Ιωάννα

Καλογρίδης Γιάννης

Καρακατσάνη Φαίη

Κόκαλη Χριστίνα

Κούκη Αναστασία

Μαυρίδου Δέσποινα

Παναγιωτίδου Ράνια

Ταγκαλάκη Ειρήνη

Συντονιστής:

Δρ. Κωνσταντίνος Φίλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

- ✓ *Εκλογές για την ανάδειξη προέδρου στην Ουκρανία: Η «επόμενη μέρα» για τους αντιπάλους του καθοριστικού β' γύρου.*
- ✓ *Εξελίξεις στις αρμενοτουρκικές σχέσεις: Παρά τα εμπόδια, η εξομάλυνση βρίσκεται κοντά.*
- ✓ *Αντιδρά η Μόσχα στην εγκατάσταση πυραύλων Patriot στην Πολωνία: Προχωρούν σχέδια «εναλλακτικά» της αντιπυραυλικής;*
- ✓ *Επίσκεψη Gates στο Πακιστάν και η νέα αμερικανική στρατηγική: Οι Ταλιμπάν από τα βουνά στις κάλπες.*
- ✓ *Ένας χρόνος στον Λευκό Οίκο: Τα ανοιχτά «μέτωπα» της προεδρίας Obama.*
- ✓ *Ματιές στην Επικαιρότητα.*

Εκλογές για την ανάδειξη προέδρου στην Ουκρανία: Η «επόμενη μέρα» για τους αντιπάλους του καθοριστικού β' γύρου

Μετά την βαριά ήττα του στον πρώτο εκλογικό γύρο για την ανάδειξη νέου προέδρου στην Ουκρανία, ο απερχόμενος πρόεδρος της χώρας, Viktor Yushchenko, ξεκαθάρισε ότι δεν προτίθεται να εγκαταλείψει την πολιτική σκηνή. Χαρακτηριστικά, ο Yushchenko δήλωσε ότι εκπλήρωσε τα δημοκρατικά του καθήκοντα κατά την διάρκεια της παραμονής του στο ανώτατο αξίωμα της χώρας, ωστόσο οι εθνικές του υποχρεώσεις δεν του δίνουν το ηθικό δικαίωμα να εγκαταλείψει την πολιτική ζωή της Ουκρανίας. Παράλληλα, εξαπέλυσε τα βέλη του κατά των δύο κύριων αντιπάλων του, των Yanukovich και Tymoshenko, τους οποίους κατηγορήσε για χρήση πολιτικού λαϊκισμού κατά την διάρκεια διεξαγωγής των προεκλογικών τους εκστρατειών και για έλλειψη εθνικής ιδεολογίας. Προειδοποίησε, τέλος, ότι η δημοκρατία στην Ουκρανία κινδυνεύει, ανεξάρτητα από το ποιός εκ των δύο θα ανέλθει εν τέλει στην εξουσία.

Η Tymoshenko από μέρους της, με στόχο να καλύψει το κενό των 10 ποσοστιαίων μονάδων που την χωρίζουν από τον Yanukovich στην μάχη για τον ουκρανικό προεδρικό θώκο, πρότεινε στον Tygirkο να την υποστηρίξει στον δεύτερο εκλογικό γύρο, προσφέροντάς του ως αντάλλαγμα τον διορισμό του στο πρωθυπουργικό αξίωμα σε περίπτωση νίκης του συνασπισμού τους. Ο πρώην Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Ουκρανίας δήλωσε ότι δεν αποκλείεται να δεχτεί την προσφορά της και συμπλήρωσε πως είναι έτοιμος να ρισκάρει το όνομα και την εικόνα του κατά τις προσπάθειες που είναι διατεθειμένος να καταβάλλει για να εκπληρώσει τον στόχο του, δηλαδή τον εκσυγχρονισμό της Ουκρανίας. Σημειώνεται πως πριν την ανακοίνωση των τελικών αποτελεσμάτων του πρώτου γύρου ο Tygirkο κατηγορηματικά δήλωνε ότι δεν θα υποστήριζε ούτε την Tymoshenko ούτε τον Yanukovich.

Ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα του δεύτερου γύρου, ωστόσο, η βελτίωση των διμερών σχέσεων Ρωσίας-Ουκρανίας είναι αναμενόμενη, δεδομένου ότι αμφότεροι οι Tymoshenko και Yanukovich, έχουν δεσμευθεί για σύσφιξη των σχέσεων με την Ρωσία. Ήδη η κυβέρνηση της τελευταίας αποφάσισε όπως ο Mikhail Zurabov να αναλάβει τα καθήκοντά του ως νέος πρέσβης της Ρωσίας στην Ουκρανία την τρέχουσα εβδομάδα, πέντε μήνες μετά την υπογραφή του σχετικού Προεδρικού Διατάγματος. Μάλιστα, ο πρόεδρος Medvedev παραχώρησε ενισχυμένες αρμοδιότητες στον Zurabov, ο οποίος θα εκτελεί και χρέη ειδικού απεσταλμένου για τους οικονομικούς και εμπορικούς δεσμούς της Ρωσίας με την Ουκρανία. Ο Ρώσος πρόεδρος, αφού εξέφρασε την εμπιστοσύνη του προς το πρόσωπό του, τον προέτρεψε να συνεισφέρει τα μέγιστα στην ενίσχυση των διμερών σχέσεων. Υπενθυμίζεται ότι στις 5 Αυγούστου του 2009 ο Ρώσος πρόεδρος απέστειλε ανοιχτή επιστολή προς τον Ουκρανό ομόλογό του, στην οποία υπογράμμισε ότι η ανάληψη των καθηκόντων του Zurabov ετέθη σε αναμονή, καθώς οι πολικές που ασκούσε ο Yushchenko απέκλιναν από τις αρχές της φιλίας και της συνεργασίας με την Ρωσία.

Η τελική εκλογική αναμέτρηση μεταξύ Yanukovich και Tymoshenko είναι προγραμματισμένη να λάβει χώρα στις 7 Φεβρουαρίου.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Το εκλογικό ποσοστό της τάξης του 5.6% που συγκέντρωσε ο απερχόμενος πρόεδρος της Ουκρανίας είναι το χαμηλότερο που έχει συγκεντρώσει ποτέ εν ενεργεία πρόεδρος στον μετασοβιετικό χώρο. Οι

παράγοντες στους οποίους μπορεί να αποδοθεί αυτό το ιστορικό χαμηλό εντοπίζονται, καταρχήν, στο εσωτερικό επίπεδο. Ο ηγέτης της «Πορτοκαλί Επανάστασης» είχε υποσχεθεί στον Ουκρανικό λαό «διαφανή» κυβέρνηση, βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εμπέδωση της δημοκρατίας. Ωστόσο, πέντε χρόνια μετά την άνοδό του στον προεδρικό θώκο, το βιοτικό επίπεδο των πολιτών δεν βελτιώθηκε, η χώρα αναγκάστηκε να καταφύγει για δανεισμό στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, ενώ η πορεία της προς την δημοκρατία κρίνεται κάθε άλλο παρά ικανοποιητική. Βεβαίως, και η ίδια η κόντρα μεταξύ Yushchenko και Tymoshenko, των άλλοτε συμμάχων της «Πορτοκαλί Επανάστασης» λειτούργησε αρνητικά προς τον πρώτο, καθώς οδήγησε σε διχασμό και αποσυντονισμό των υποστηρικτών του συνασπισμού αυτού.

Στη σταδιακή απαξίωση του Yushchenko συνέβαλε και μια σειρά από εξωτερικούς παράγοντες. Ο απερχόμενος Πρόεδρος προσανατολίστηκε κατά κύριο λόγο στις ΗΠΑ και δευτερευόντως στην ΕΕ, ενώ παράλληλα ταυτίστηκε με οτιδήποτε το «αντιρωσικό». Απόρροια των συγκεκριμένων τοποθετήσεων ήταν η δημιουργία αρνητικών «ανακλαστικών» στο εξωτερικό, και κατά κύριο λόγο στην Ρωσία, αλλά και στο εσωτερικό της χώρας, όπου ο Yushchenko εμφανίζονταν σαν πρόεδρος της δυτικής και όχι της ανατολικής Ουκρανίας. Επιπλέον, η ουδέτερη στάση που επέλεξαν να κρατήσουν οι ΗΠΑ αναφορικά με το ζήτημα της ένταξης της Ουκρανίας στο ΝΑΤΟ, και η γενικότερη απροθυμία στήριξή τους στο πρόσωπο του Yushchenko, δεδομένου του φιλοδυτικού προσανατολισμού του τελευταίου, επίσης επηρέασαν αρνητικά την εικόνα του. Τέλος, τόσο η πρώτη ενεργειακή κρίση μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας η οποία κατέδειξε την μεροληψία του Yushchenko και επέφερε δυσμενείς συνέπειες για την οικονομία και την αξιοπιστία της Ουκρανίας, όσο και η δεύτερη ενεργειακή κρίση την οποία χειρίστηκε επιτυχώς η Tymoshenko, περιθωριοποιώντας τον Yushchenko, ήταν καθοριστικής σημασίας για την σταδιακή απαξίωση του τελευταίου.

Εξελίξεις στις αρμενοτουρκικές σχέσεις: Παρά τα εμπόδια, η εξομάλυνση βρίσκεται κοντά

Κοντά στην εγκαθίδρυση διπλωματικών σχέσεων και στο άνοιγμα των συνόρων τους βρέθηκαν στις αρχές της προηγούμενης εβδομάδας η Αρμενία και η Τουρκία, σύμφωνα με δηλώσεις αξιωματούχων και από τις δύο πλευρές. Συγκεκριμένα, ο Αρμένιος υπουργός Εξωτερικών, Edward Nalbandian, έσπευσε να υπογραμμίσει πως συμερίζεται και ο ίδιος τη σχετική αισιοδοξία του Τούρκου ομολόγου του, Ahmet Davutoglu, περί επίλυσης του ζητήματος σε σύντομο χρονικό διάστημα, προσθέτοντας ότι κάτι τέτοιο θα μπορούσε να συμβεί μόνο εφόσον και οι δύο πλευρές αποδεχθούν την εγκαθίδρυση επίσημων διπλωματικών σχέσεων χωρίς προηγούμενες προϋποθέσεις. Ωστόσο, δεν παρέλειψε να διευκρινίσει ότι το Ερεβάν δεν σκοπεύει να εγκαταλείψει τις προσπάθειές του για διεθνή αναγνώριση της γενοκτονίας των Αρμενίων από την Οθωμανική Αυτοκρατορία το 1915.

Η Άγκυρα δεν έχει διπλωματικές σχέσεις με το Ερεβάν από την ανεξαρτησία της Αρμενίας το 1991, εξαιτίας των διαφωνιών τους για το ζήτημα της γενοκτονίας, εφόσον η πρώτη δεν αποδέχεται αυτόν τον όρο («γενοκτονία»), ενώ το 1993 η Τουρκία έκλεισε τα σύνορά της με την Αρμενία, δεδομένης της διένεξης της τελευταίας με το Αζερμπαϊτζάν για το Ναγκόρνο Καραμπάχ. Τέλος στη διπλωματική «σιωπή» έφερε η επίσκεψη του Τούρκου προέδρου, Abdullah Gul, στο Ερεβάν, κατά

την οποία οι δυο πλευρές εξέφρασαν την πρόθεση για εξομάλυνση των μεταξύ τους σχέσεων.

Εν τούτοις, προσκόμματα στη διαδικασία παρουσιάστηκαν την Παρασκευή 22 Ιανουαρίου, καθώς ο Αρμένιος υπουργός Εξωτερικών απαντώντας σε σχετική ερώτηση από δημοσιογράφους, δήλωσε ότι η όποια συμφωνία με την Τουρκία κινδυνεύει με κατάρρευση, στην περίπτωση που εκείνη συνεχίσει να χρησιμοποιεί τη γλώσσα των τελεσίγραφων και των προϋποθέσεων και να μπλοκάρει τη διαδικασία επικύρωσης των δύο πρωτοκόλλων, που υπέγραψαν οι δύο χώρες στη Ζυρίχη τον περασμένο Οκτώβριο για την εξομάλυνση των σχέσεών τους, με το άνοιγμα των συνόρων και την εγκαθίδρυση επίσημων διπλωματικών σχέσεων. Αυτά θα συμβούν όταν τα πρωτόκολλα επικυρωθούν από τα κοινοβούλια και των δύο χωρών.

Στις 12 Ιανουαρίου το Συνταγματικό Δικαστήριο της Αρμενίας ενέκρινε τα δύο πρωτόκολλα, υπογράμμισε, όμως, ότι έρχονται σε αντίθεση με το Σύνταγμα της χώρας, που κάνει αναφορά στον όρο «γενοκτονία», όρο τον οποίο δεν αποδέχεται η Τουρκία. Η σχετική απόφαση δημοσιεύτηκε από μέλη του Δικαστηρίου τη Δευτέρα 18 Ιανουαρίου, κάτι που έκανε το τουρκικό υπουργείο Εξωτερικών να απορρίψει αυτή την απόφαση και να ζητήσει περισσότερες εξηγήσεις από την Αρμενία, καθώς εμμένει προσηλωμένο στις πρωτογενείς διατάξεις των πρωτοκόλλων, στις οποίες δε γίνεται ρητή αναφορά στις σφαγές του 1915. Ακολούθως, ο Edward Nalbandian ενημέρωσε τηλεφωνικά τον Τούρκο ομόλογό του ότι η απόφαση του Δικαστηρίου δεν παραβιάζει τα σημεία που συμφωνήθηκαν και εμπεριέχονται στα πρωτόκολλα. Επιπλέον, η τουρκική πλευρά νωρίτερα είχε συνδέσει την επικύρωση των πρωτοκόλλων με την επίλυση της διαμάχης μεταξύ Αρμενίας και Αζερμπαϊτζάν για το θύλακα του Ναγκόρνο Καραμπάχ.

Καταλήγοντας, στις δηλώσεις του της Παρασκευής, ο Αρμένιος υπουργός Εξωτερικών έδωσε μια αισιόδοξη χροιά λέγοντας ότι ελπίζει στην επιτυχία της συμφωνίας και στην επικύρωση των πρωτοκόλλων από την Τουρκία. Σε κάθε περίπτωση, σημαντική εξέλιξη αποτελεί η αποστολή μιας αρμενικής αντιπροσωπείας στην Άγκυρα, της οποίας θα ηγείται ο δεύτερος σε ιεραρχία του αρμενικού υπουργείου Εξωτερικών, έπειτα από πρόσκληση της Τουρκίας, για να μετάσχει σε συνάντηση των χωρών του Καυκάσου στις 25-26 Ιανουαρίου, με τη συμμετοχή της Γεωργίας, του Αζερμπαϊτζάν, της Τουρκίας και της Ρωσίας.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Είναι προφανές ότι θα χρειαστεί να περάσει αρκετός χρόνος μέχρι να καλλιεργηθεί ένα σταθερό κλίμα εμπιστοσύνης ανάμεσα στις δύο πλευρές, ώστε να ξεπεραστούν τα ζητήματα που εμποδίζουν τη δημιουργία ουσιαστικών σχέσεων ανάμεσα στην Αρμενία και την Τουρκία. Μέχρι να συμβεί αυτό, γεγονότα με μεγάλη σημασία, ή και τεχνικής φύσεως λεπτομέρειες, θα δημιουργούν προβλήματα εκατέρωθεν. Πράγματι, όσο αυτή η κατάσταση παρατείνεται και μέχρι να ωριμάσει, κύκλοι των δύο πλευρών θα δημιουργούν προσκόμματα στην εξεύρεση οριστικής λύσης, προσπαθώντας να εξασφαλίσουν τα μεγαλύτερα δυνατά πλεονεκτήματα.

Αντιδρά η Μόσχα στην εγκατάσταση πυραύλων Patriot στην Πολωνία: Προχωρούν σχέδια «εναλλακτικά» της αντιπυραυλικής;

Η απόφαση της Πολωνίας για την εγκατάσταση συστοιχιών πυραύλων Patriot στο έδαφος της προκαλεί αντιδράσεις στη Μόσχα, με αποτέλεσμα το «ψυχροπολεμικό» κλίμα μεταξύ Ρωσίας και ΗΠΑ να αναβιώνει για μία ακόμη φορά. Η εγγύτητα των εγκαταστάσεων στον θύλακα του

Καλίνινγκραντ -συγκεκριμένα στην πολωνική πόλη Μόραγκ, μόλις εξήντα χιλιόμετρα από τη ρώσικη περιοχή- εκλαμβάνεται ως απειλή από τη ρώσικη κυβέρνηση, ενώ η ταχεία υλοποίηση του έργου, εντός μόλις δυο μηνών, φαίνεται να ανησυχεί τη Ρωσία. Η τελευταία, μάλιστα, συμφωνά με ανεπίσημες πηγές, ανακοινώσε σχέδια για την ενίσχυση του στόλου της Βαλτικής.

Η πρόσκαιρη ικανοποίηση της Ρωσίας από την εγκατάλειψη της μεγάλης αντιπυραυλικής ασπίδας του πρόεδρου Bush από τον Barack Obama έδωσε τη θέση της στην καχυποψία όταν εκείνος έδωσε το πράσινο φως για εγκατάσταση πυραύλων Patriot στην Πολωνία και την Τσεχία τον περασμένο Νοέμβριο. Η Πολωνία, ανήσυχη για τη νέα δυναμική ρώσικη εξωτερική πολιτική, με αποκορύφωμα τον πόλεμο στη Γεωργία το καλοκαίρι του 2008, έχει εκφράσει ανησυχίες για την ασφάλειά της κατ' επανάληψη προς το NATO. Επισημαίνεται πως η χώρα, παρότι έχει συνδράμει τις ΗΠΑ και το NATO στο Ιράκ και το Αφγανιστάν, δε φιλοξενεί βάσεις της Συμμαχίας στην επικράτειά της. Επιπλέον, η ματαιώση του σχεδίου της αντιπυραυλικής ασπίδας ενίσχυσε τους φόβους τόσο των Πολωνών, όσο και των Τσέχων, που ακόμη διακατέχονται από έντονα αντιρωσικά αισθήματα, και ως εκ τούτου δεν προκαλεί έκπληξη η συγκεκριμένη απόφαση των ΗΠΑ.

Από την άλλη πλευρά, η ολοένα αυξανόμενη παρουσία του NATO στα σύνορα της Ρωσικής Ομοσπονδίας και, εν προκειμένω, τα σχέδια για τοποθέτηση πυραύλων κοντά στο λιμάνι του Καλίνινγκραντ, αποτελούν ευθεία πρόκληση για την κυβέρνηση της Μόσχας. Το Καλίνινγκραντ έχει άλλωστε μεγάλη στρατηγική σημασία για τα σχέδια των Ρώσων στην περιοχή, καθώς είναι το μοναδικό ρωσικό λιμάνι της Βαλτικής σε «θερμά ύδατα» (δεν είναι, δηλαδή, αποκλεισμένο από πάγους καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου). Στο λιμάνι ναυλοχεί επίσης ο στόλος της Βαλτικής, με μια δεύτερη βάση του να βρίσκεται το λιμάνι της Κρονστάνδης κοντά στην Αγία Πετρούπολη. Η ιδιαίτερη αξία του Καλίνινγκραντ έγκειται, επίσης, και στο γεγονός πως από το 2004, έτος εισόδου της Πολωνίας και της Λιθουανίας στους δυτικούς συνασπισμούς, συνορεύει μονάχα με χώρες του NATO και της ΕΕ. Στο παρελθόν ο Dmitry Medvedev είχε χρησιμοποιήσει τη γεωγραφική θέση του Καλίνινγκραντ απειλώντας με εγκατάσταση πύραυλων Ισκαντέρ, εάν προχωρούσε το σχέδιο της αντιπυραυλικής ασπίδας.

Ωστόσο, ο Πολωνός υπουργός Άμυνας, Bogdan Klich, δήλωσε πως η επιλογή της τοποθεσίας δεν έγινε επειδή βρίσκεται κοντά στο Καλίνινγκραντ, άλλα επειδή η περιοχή διαθέτει μια στρατιωτική βάση που είναι σε θέση να φιλοξενήσει τη συστοιχία πυραύλων Patriot, καθώς και άλλες αναπτυγμένες υποδομές. Τονίζει επίσης πως η Ρωσία γνώριζε αυτήν την εξέλιξη τα τελευταία δυο χρόνια, υπονοώντας ότι η Ρωσία δεν έχει λόγο να αντιδρά τώρα. Σε κάθε περίπτωση, τα ρωσικά σχέδια για ενίσχυση του στόλου της Βαλτικής δε φαίνεται να προκαλούν ιδιαίτερη ανησυχία στην πολωνική κυβέρνηση που δεν πιστεύει ότι αυτή η κίνηση της Μόσχας εγκυμονεί σημαντικούς κινδύνους για την Πολωνία.

Υπενθυμίζεται πως το Καλίνινγκραντ, άλλοτε Κένιγκσμπερκ, αποτελούσε τμήμα της Γερμανίας (Πρωσίας) ήδη από τα μεσαιωνικά χρόνια. Κατελήφθη από τη Σοβιετική Ένωση κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά την κατάρρευση της αποτελεί το δυτικότερο τμήμα της Ρωσίας, γεωγραφικά απομονωμένο από την υπόλοιπη χώρα, καθώς παρεμβάλλονται η Λιθουανία και η Λευκορωσία. Ακόμη και σήμερα στο Καλίνινγκραντ υπάρχουν πολλές και σημαντικές στρατιωτικές εγκαταστάσεις.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Η αναζήτηση εναλλακτικών τρόπων για τη στήριξη της Πολωνίας από τις ΗΠΑ ήταν αναμενόμενη, έπειτα από τη ματαίωση της αντιπυραυλικής ασπίδας. Η νέα αυτή κίνηση της Ουάσινγκτον στοχεύει όχι μόνο στο να ενισχύσει τη θέση της πολωνικής κυβέρνησης, που απώλεσε μέρος της στήριξης της

μετά από το φιάσκο της αντιπυραυλικής, άλλα και σε ίδια οφέλη, καθώς η ανάπτυξη συστοιχιών Patriot στην Πολωνία αναμένεται να αποφέρει σημαντικά κέρδη στις βιομηχανίες οπλών των ΗΠΑ - βέβαια, όχι σε τόσο μεγάλο βαθμό όσο θα συνέβαινε με την αντιπυραυλική ασπίδα.

Αναφορικά με την πολωνική πλευρά, αυτό που πρέπει να τονιστεί είναι το χάσμα μεταξύ των αντιλήψεων του πολωνικού λαού και της πολιτικής ελίτ σχετικά με το ζήτημα των σχέσεων με τη Ρωσία. Πράγματι, αντίθετα με τον δεδηλωμένο «αντιρωσισμό» του προέδρου Kaczyński, τα περισσότερα υψηλά ιστάμενα πρόσωπα στην πολωνική κυβέρνηση δεν φαίνεται να επηρεάζονται από έντονα αντιρωσικά αισθήματα και ο πρωθυπουργός Tusk ακολουθεί μια πιο ισορροπημένη και ρεαλιστική πολιτική, κινούμενος μακριά από τις νοστορπίες του ηγετικού διδύμου των αδελφών Kaczyński που κυβέρνησαν τα προηγούμενα χρόνια τη χώρα. Επίσης, είναι βέβαιο πως με το πέρας κάποιων ετών τα αντιρωσικά αισθήματα που χαρακτηρίζουν ένα μεγάλο μέρος της πολωνικής κοινωνίας σταδιακά θα καταλαγιάσουν, καθώς η κοινωνία ανανεώνεται με νέους ανθρώπους και η Ιστορία δεν θα μπαίνει πλέον εμπόδιο στην εξομάλυνση των ρωσοπολωνικών σχέσεων. Η Μόσχα, από την άλλη πλευρά, είναι μάλλον ικανοποιημένη από αυτήν την εξέλιξη, άλλα σε κάθε περίπτωση ο «πόλεμος νεύρων» θα συνεχιστεί στα δυτικά σύνορα της Ρωσικής Ομοσπονδίας.

Επίσκεψη Gates στο Πακιστάν και η νέα αμερικανική στρατηγική: Οι Ταλιμπάν από τα βουνά στις κάλπες

Στις 21 Ιανουαρίου ο υπουργός Άμυνας των ΗΠΑ, Robert Gates, πραγματοποίησε αιφνίδια επίσκεψη στο Πακιστάν, αμέσως μετά την ολοκλήρωση του ταξιδιού του στην όμορη Ινδία. Επρόκειτο για την πρώτη επίσκεψη Αμερικανού υψηλόβαθμου αξιωματούχου στη χώρα, μετά την ανάληψη της προεδρίας από τον Barack Obama. Στόχος του Gates ήταν η διεξαγωγή επαφών με την πακιστανική πολιτική, αλλά κυρίως στρατιωτική, ηγεσία, καθώς και η γενικότερη σύσφιγξη των σχέσεων των δύο χωρών που το τελευταίο διάστημα έχουν κλονισθεί.

Αιτία για το δυσμενές κλίμα μεταξύ ΗΠΑ και Πακιστάν αποτελούν οι συνεχείς απαιτήσεις των Αμερικανών για ένταση των επιθέσεων προς τους Ταλιμπάν και αποτελεσματικότερο έλεγχο των περιοχών που συνορεύουν με το Αφγανιστάν. Αυτή τη φορά, πάντως, ο Gates δεν προέβλεψε καμία απαίτηση έναντι των Πακιστανών. Αντιθέτως, επιβεβαίωσε τη στήριξη της χώρας του στις προσπάθειες της πακιστανικής ηγεσίας να αντιμετωπίσει το «καρκίνωμα» των Ταλιμπάν, όπως χαρακτηριστικά ανέφερε. Επιπρόσθετα, αναγνώρισε πως η διακοπή των σχέσεων με τη χώρα μετά την αποχώρηση των Σοβιετικών από το Αφγανιστάν το 1989 αποτέλεσε «μοιραίο λάθος» της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής.

Κατά τη διάρκεια ομιλίας του στην στρατιωτική ακαδημία του Πακιστάν, ο Gates τόνισε πως οι Ταλιμπάν αποτελούν τμήμα του «πολιτικού τοπίου» του Αφγανιστάν και ζήτησε την επίτευξη ειρήνης με κάθε τίμημα. Ωστόσο, υπογράμμισε πως η μόνη βιώσιμη λύση του προβλήματος είναι η κατάθεση των όπλων και η συμμετοχή των μετριοπαθών Ταλιμπάν στις εκλογές. Τέλος, υποστήριξε πως οι Ταλιμπάν του Αφγανιστάν και του Πακιστάν δε θα πρέπει να θεωρούνται ξεχωριστές ομάδες, καθώς η εν λόγω διάκριση είναι αντιπαραγωγική και ζήτησε την κατάλληλη αντιμετώπισή τους και στις δύο πλευρές των συνόρων.

Η επίσκεψη Gates, πάντως, δεν επηρέασε την πακιστανική πολιτική ηγεσία, η οποία δεν προέβλεψε ούτε σε ελάχιστες παραχωρήσεις. Μάλιστα, ο εκπρόσωπος του πακιστανικού στρατού, Athar

Abbas, δήλωσε πως δεν υπάρχει κανένα πλάνο για τη διεξαγωγή επιχειρήσεων κατά των Ταλιμπάν τους επόμενους δώδεκα μήνες. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί πως η επίσκεψη Gates στο Πακιστάν συνέπεσε με την ανακοίνωση από τον πρόεδρο του Αφγανιστάν, Hamid Karzai, του νέου «προγράμματος συμφιλίωσης» με τους Ταλιμπάν, το οποίο θα παρουσιάσει επίσημα στη διεθνή διάσκεψη για το Αφγανιστάν που θα διεξαχθεί στο Λονδίνο στις 28 Ιανουαρίου.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Η ένταξη των μετριοπαθών Ταλιμπάν στην agenda των συζητήσεων με το Πακιστάν και το Αφγανιστάν ήταν επιβεβλημένη επιλογή για τις ΗΠΑ, οι οποίες αντιλαμβάνονται ότι χωρίς αυτούς κάθε ενέργεια είναι καταδικασμένη σε αποτυχία. Η ενίσχυση των στρατευμάτων των ΗΠΑ στο Αφγανιστάν κατά 30.000 άνδρες σε συνδυασμό με την απροθυμία των Ευρωπαίων να τους προσφέρουν ουσιαστική χείρα βοηθείας, «ανάγκασε» την αμερικανική ηγεσία να υιοθετήσει ρεαλιστικότερες επιλογές, καθώς είναι προφανές πως μια πολιτική λύση χωρίς ερείσματα στην αφγανική κοινωνία δεν θα έχει μέλλον.

Οι ΗΠΑ, πάντως, φαίνεται να αποκτούν έναν απροσδόκητο «σύμμαχο» στο θέμα του Αφγανιστάν. Πρόκειται για την Τουρκία, η οποία αποτελεί τη συνδιοργανώτρια χώρα της διεθνούς διάσκεψης του Λονδίνου για το Αφγανιστάν. Είναι προφανές ότι και σε αυτό το μείζον ζήτημα η Άγκυρα προσπαθεί να αναδειχθεί σε χρήσιμο διαμεσολαβητή, χρησιμοποιώντας εν προκειμένω, τις κοινές σουνιτικές ρίζες με αρκετές από τις χώρες της Κεντρικής Ασίας και της Μέσης Ανατολής. Αξίζει να σημειωθεί πως η Τουρκία και στο παρελθόν είχε παρέμβει αποτελεσματικά στην περιοχή, όπως στην περίπτωση του Ιράκ, πείθοντας τους Σουνίτες της χώρας αυτής να συμμετάσχουν όχι μόνο στις εκλογές, αλλά και στην κυβέρνηση.

Ένας χρόνος στον Λευκό Οίκο: Τα ανοιχτά «μέτωπα» της προεδρίας Obama

Ένα χρόνο μετά την ανάληψη των ηνίων της ισχυρότερης χώρας του κόσμου από τον Barack Obama, η κατάσταση τόσο στο εσωτερικό της, όσο και στη διεθνή κονίστρα παραμένει εξαιρετικά ρευστή. Η φυσιογνωμία της προεδρίας Obama παραμένει, επίσης, ασαφής, καθώς οι μεγάλες τομές που υποσχέθηκε ο Αφροαμερικανός πρόεδρος παραμένουν στη διαδικασία της υλοποίησης.

Η κατάσταση που επικρατεί στη χώρα και τον κόσμο δεν αφήνει πολλά περιθώρια στον Αμερικανό πρόεδρο για μια ανασκόπηση της πρώτης του χρονιάς στον Λευκό Οίκο μέσα σε «πανηγυρικό» κλίμα. Πολλά από τα μέτωπα για τα οποία ήλπιζε πως θα έχει δώσει βιώσιμες λύσεις παραμένουν ανοιχτά: Ο πόλεμος στο Αφγανιστάν συνεχίζεται χωρίς να διαφαίνεται ελπίδα επικράτησης επί των Ταλιμπάν, ενώ στο εσωτερικό το μέλλον της σχεδιαζόμενης μεταρρύθμισης στον τομέα της υγείας, –της «σημαίας» των προεκλογικών δεσμεύσεων του Obama– είναι απολύτως αβέβαιο. Επιπλέον, το ζήτημα της οικονομικής κρίσης και της αντιμετώπισης της ανεργίας στις ΗΠΑ παραμένει φλέγον, δημιουργώντας κλίμα αβεβαιότητας και εγκλωβίζοντας τον πρόεδρο ανάμεσα στις πιέσεις για φιλολαϊκές κοινωνικές πολιτικές και στις αιτιάσεις για απομάκρυνση από τη νεοφιλελεύθερη «ορθοδοξία» της Wall Street.

Ωστόσο, το γεγονός πως ο Αμερικανός πρόεδρος δεν μπορεί να αναφερθεί στην επετειακή του ομιλία σε απτές και ολοκληρωμένες επιτυχίες, παρά μονάχα σε ανοιχτά μέτωπα, δεν αποτελεί το

μοναδικό του πρόβλημα. Πράγματι, σε μια εντυπωσιακή ανατροπή των δεδομένων των τελευταίων δεκαετιών ο Ρεπουμπλικάνος υποψήφιος, Scott Brown, κατάφερε, στις έκτακτες εκλογές που έλαβαν χώρα στη Μασαχουσέτη στις 19 Ιανουαρίου, κατόπιν του θανάτου του Ted Kennedy, να αποσπάσει από τους Δημοκρατικούς την έδρα της πολιτείας αυτής στη Γερουσία, επικρατώντας της Δημοκρατικής υποψήφιας, Martha Coakley, με ποσοστό 51,9% έναντι 47,1%.

Η απώλεια της Μασαχουσέτης αποτελεί τόσο ψυχολογικό «σοκ», όσο και πρακτικό πρόβλημα για τους Δημοκρατικούς. Καταρχήν, είναι πράγματι εντυπωσιακό το γεγονός ότι χάνουν τη συγκεκριμένη έδρα την οποία κατείχε συνεχώς ο Ted Kennedy, και πριν από αυτόν ο John F. Kennedy, από το 1962 (!) και εθεωρείτο ως ένα από τα ισχυρότερα «κάστρα» του Δημοκρατικού κόμματος. Από την πρακτική πλευρά του θέματος, όμως, με την απώλεια της έδρας αυτής οι Δημοκρατικοί χάνουν και την απόλυτη πλειοψηφία στη Γερουσία (60-40) που τους επέτρεπε να ψηφίζουν νομοσχέδια χωρίς τη σύμφωνη γνώμη Ρεπουμπλικάνων γερουσιαστών. Πλέον, αυτό το πλεονέκτημα δεν υφίσταται και νέες ισορροπίες θα πρέπει να αναζητηθούν. Ο Λευκός Οίκος μπορεί πια να επιλέξει ανάμεσα στην απάλειψη σημαντικών στοιχείων από τις φιλόδοξες νομοθετικές τομές (π.χ. στην υγεία), ώστε να εξασφαλιστεί η συναίνεση μετριοπαθών μελών του αντιπάλου στρατοπέδου, και στην επιλογή μιας πιο περίπλοκης και χρονοβόρας διαδικασίας (προώθηση σημαντικών αλλαγών μέσω τροπολογιών που απαιτούν απλή πλειοψηφία).

Ο ίδιος ο πρόεδρος Obama, μιλώντας μετά από την ήττα-σοκ στη Μασαχουσέτη, έκανε λόγο για λάθη στην επικοινωνιακή στρατηγική και όχι για «στροφή» του λαϊκού ρεύματος κατά των πολιτικών του. «Εάν υπάρχει ένα πράγμα για το οποίο μετανιώνω φέτος είναι ότι ήμασταν τόσο απασχολημένοι με τόσες δουλειές και κρίσεις, οι οποίες βρέθηκαν μπροστά μας, που νομίζω ότι χάσαμε την αίσθηση της απευθείας επικοινωνίας με τον αμερικανικό λαό», δήλωσε χαρακτηριστικά. Επίσης, δεν έπαψε να επισημάνει, όπως κάνει όλο το τελευταίο διάστημα, πως μεγάλο μέρος των καθυστερήσεων οφείλεται στην «βαριά κληρονομιά» των προβλημάτων που κληροδότησε η διακυβέρνηση Bush, τόσο στην οικονομία, όσο και στην εξωτερική πολιτική.

Πλέον, ο Αμερικανός πρόεδρος βρίσκεται εν τω μέσω δύο αντίρροπων πιέσεων. Από τη μια μεριά, οι μετριοπαθείς κεντρώοι τον καλούν να ακολουθήσει μια πιο ρεαλιστική πολιτική, εγκαταλείποντας τις φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις (αυτή ήταν η επιλογή του Bill Clinton όταν βρέθηκε σε αντίστοιχη θέση το 1994), ενώ από την άλλη, οι προοδευτικοί φιλελεύθεροι του ζητούν να αντιδράσει με μια πιο επιθετική προοδευτική πολιτική. Πρόκειται για μια δύσκολη ισορροπία που έχει να κάνει τόσο με την πολιτική όσο και με την ιδεολογία και το γεγονός ότι σε δέκα μήνες θα κληθεί να αντιμετωπίσει τις ενδιάμεσες εκλογές για το Κογκρέσο (για τη Βουλή και για έναν κρίσιμο αριθμό εδρών στη Γερουσία) καθιστά την επιλογή του ακόμη πιο δύσκολη, αν μάλιστα, αναλογιστούμε πως ήδη η δημοτικότητά του έχει υποχωρήσει από το 74% στο 56%. Αυτό που μένει να αποδειχθεί είναι αν το σύστημα να καταφέρει να αλλάξει τον B. Obama περισσότερο απ' ό,τι εκείνος το σύστημα.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Η έναρξη της προεδρίας του Barack Obama συνοδεύτηκε από μια έκρηξη προσδοκιών τόσο στο εσωτερικό των Ηνωμένων Πολιτειών, όσο και στον υπόλοιπο κόσμο. Ο Αφροαμερικανός πρόεδρος ενσάρκωσε την ελπίδα για έξοδο από το τέλμα της οκταετίας Bush. Ωστόσο, ένα χρόνο μετά, οι επιτυχίες φαίνεται πως είναι σαφώς λιγότερες από τις αποτυχίες, καθώς, παρά τις καλές προθέσεις, τους φιλόδοξους στόχους και την εργατικότητα του νέου προέδρου, η αποτελεσματικότητα παραμένει το μέγα ζητούμενο. Επιπλέον, η μεγάλη πτώση της δημοτικότητάς του, δείχνει πόσο του κόστισε πολιτικά η προσπάθεια εφαρμογής νεωτερισμών και η συνακόλουθη ρήξη με κατεστημένες αντιλήψεις

μέσα στην αμερικανική κοινωνία και την πολιτική ελίτ (όπως, για παράδειγμα, η μεταρρύθμιση στον τομέα της υγείας).

Επομένως, όσο η εξεύρεση λύσεων θα συνεχίσει να καθυστερεί και τα μέτωπα στο εσωτερικό και το εξωτερικό θα συνεχίσουν να παραμένουν ανοιχτά, η προεδρία Obama θα υφίσταται όλο και ισχυρότερες πιέσεις προς την κατεύθυνση της «επιστροφής» σε λογικές και πρακτικές της προηγούμενης διακυβέρνησης. Ασφαλώς, στο βαθμό που ο Αμερικανός πρόεδρος επιτρέπει μια τέτοια εξέλιξη, θα δικαιώσει όλους εκείνους που από την αρχή της διακυβέρνησής του –όταν το σύνθημα «CHANGE» σάρωνε την Αμερική και τον κόσμο– παρατηρούσαν πως τα συμφέροντα της υπερδύναμης, αλλά και η οπτική της πολιτικής και στρατιωτικής ελίτ επ' αυτών, είναι συγκεκριμένα και παγιωμένα και θα είναι πολύ δύσκολο για τον B. Obama να προχωρήσει σε αλλαγή των πάγιων πολιτικών και συμφερόντων και όχι μονάχα του «στυλ» της διακυβέρνησης.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Πολιτική

- Πέντε θα είναι οι προτεραιότητες προκειμένου να διευκολυνθεί η κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη στο ρωσικό Βόρειο Καύκασο, σύμφωνα με τον Ρώσο πρωθυπουργό, V. Putin, όπως ο ίδιος τις σκιαγράφησε σε συνάντηση σχετική με την ανάπτυξη της Ομοσπονδιακής Περιφέρειας του Β. Καυκάσου, στο Pyatigorsk στις 23 Ιανουαρίου. Καταρχήν, απαιτείται εκτενής στρατηγική για την ανάπτυξη της ομοσπονδιακής περιφέρειας στο σύνολό της, η οποία θα χρησιμοποιηθεί ως βάση για τη δημιουργία ξεκάθαρων σχεδίων για κάθε τομέα της περιφέρειας. Δεύτερον, χρειάζεται να υιοθετηθούν ειδικές αποφάσεις, ώστε να βελτιωθεί το κλίμα για επενδύσεις και να μελετηθεί η πιθανότητα δημιουργίας ξεχωριστών οικονομικών ζωνών. Τρίτον, ο Putin προέτρεψε στην συγκεκριμένη ομιλία του τις ομοσπονδιακές υπηρεσίες και άλλους παράγοντες να «επεξεργαστούν ειδικά επενδυτικά προγράμματα για την ανάπτυξη υποδομών» στην περιοχή. Τέταρτον, τόνισε την σημασία να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής σε ένα μεγάλο βαθμό. Για τον λόγο αυτό θα ήταν καλό να πραγματοποιηθούν έργα βελτίωσης στις διάφορες πόλεις και άλλες κατοικημένες περιοχές του Β. Καυκάσου. Τέλος, η αποκατάσταση της τάξης στην κυβέρνηση είναι εξαιρετικά σημαντική και οφείλει να ξεκινήσει από τα περιφερειακά παραρτήματα ομοσπονδιακών σωμάτων.
- Την δυσαρέσκειά του για την απόρριψη από την ιρανική πλευρά της πρότασης της Διεθνούς Υπηρεσίας Ατομικής Ενέργειας (ΙΑΕΑ) για τον εμπλουτισμό ιρανικού ουρανίου, εξέφρασε ο υπουργός Εξωτερικών της Ρωσίας, Sergei Lavrov, κατά τη διάρκεια συνέντευξης τύπου. Ο Lavrov επεσήμανε πως το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ μπορεί να εξετάσει την λήψη κάποιων συμπληρωματικών μέτρων, αλλά απέφυγε να κάνει

δηλώσει για την επιβολή νέων κυρώσεων στην Τεχεράνη. Σημειώνεται πως η ΙΑΕΑ είχε προτείνει τον Οκτώβριο στο Ιράν να μεταφέρει το 70% του εμπλουτισμένου αερίου στη Ρωσία και στη συνέχεια να υποστεί επεξεργασία στη Γαλλία, ώστε να μετατραπεί σε καύσιμο για τον αντιδραστήρα της Τεχεράνης. Το Ιράν αρνήθηκε την πρόταση αντιπροτείνοντας την σταδιακή αλλαγή ουρανίου σε μικρές ποσότητες. Επίσης, η «Ομάδα των Έξι» εξετάζει την προοπτική επιβολής νέων ποινών στο Ιράν μετά την άρνηση της ηγεσίας της χώρας να τερματίσει το αμφιλεγόμενο πυρηνικό της πρόγραμμα, δήλωσε και ο πρέσβης των ΗΠΑ στην Ρωσία, John Beyrle, συμπληρώνοντας παράλληλα ότι υπάρχει η ελπίδα να απαντήσει θετικά το Ιράν στις προτάσεις που του έχει υποβάλλει η Διεθνής Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας για εμπλουτισμό του ουρανίου σε χώρες του εξωτερικού. Ο Αμερικανός πρέσβης δεν παρέλειψε να επαινέσει την αλλαγή της στάσης της ρωσικής κυβέρνησης αναφορικά με το εν λόγω ζήτημα.

- **«Είναι σημαντικό για την παγκόσμια κοινότητα να κατανοήσει ότι η Ρωσία και οι ΗΠΑ έχουν προχωρήσει πέρα από τα προβλήματα του παρελθόντος και σήμερα εργάζονται από κοινού για να αντιμετωπίσουν τις κοινές προκλήσεις»**, δήλωσε ο Εκπρόσωπος του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας των ΗΠΑ, Mike Hammer. Επιπρόσθετα, ο Hammer εξέφρασε την πεποίθησή του πως οι δύο χώρες δεν απέχουν πολύ από το να αναπτύξουν κοινή στάση αναφορικά με το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν, γεγονός το οποίο επιβεβαίωσε και ο πρέσβης των ΗΠΑ στην Ρωσία, ο οποίος υπογράμμισε πως οι δύο χώρες είναι πιο κοντά από ποτέ.
- **Επίσκεψη στη Μόσχα πραγματοποίησε στις 21 Ιανουαρίου ο επίτροπος του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, Thomas Hammerberg**, κατά τη διάρκεια της οποίας συναντήθηκε με τον Ρώσο πρόεδρο Dmitry Medvedev. Στο επίκεντρο των συνομιλιών των δυο ανδρών βρέθηκε το δικαστικό σύστημα της Ρωσίας, αλλά και η κατάσταση στη Τσετσενία και την Ινγκουσετία. Ο Hammerberg εξέφρασε την παράκληση του στον Medvedev να ολοκληρωθεί πλήρως η έρευνα για τον φόνο της Τσετσένης αγωνίστριας ανθρωπίνων δικαιωμάτων Natalya Estemirova καθώς, όπως τόνισε, υπάρχει κίνδυνος να παραμείνουν τέτοια εγκλήματα ατιμώρητα και στο μέλλον.
- **Την ανάγκη επίτευξης πολυφωνίας στη ρωσική δημοκρατία επεσήμανε ο πρόεδρος Medvedev απευθυνόμενος στο Κρατικό Συμβούλιο στις 22 Ιανουαρίου.** Συγκεκριμένα, δήλωσε πως σε μια χώρα τόσο ετερόκλητη και γεμάτη αντιθέσεις όσο η Ρωσία, η ανάγκη να ακουστούν όλες οι γνώμες αποκτά επιτακτική σημασία. Η πρώτη αυτή συνάντηση του Συμβουλίου έγινε με αφορμή την αρνητική κριτική που δέχθηκαν οι πρόσφατες εκλογές, ενώ η γενικότερη ανάπτυξη του ρωσικού πολιτικού συστήματος και της δημοκρατίας είναι το θέμα με το οποίο θα ασχοληθούν οι κορυφαία ηγετικά στελέχη της χώρας κατά τις επόμενες συναντήσεις. Πρόκειται για θέμα εξαιρετικής βαρύτητας, που για πρώτη φορά συζητείται ξεχωριστά και σε τόσο υψηλό επίπεδο. «Για το λόγο αυτό, η συζήτηση θα είναι σοβαρή και ξεκάθαρη», δήλωσε ο Ρώσος πρόεδρος.
- **Συνελήφθη τελικά στις 22 Ιανουαρίου ο Ρώσος αστυνομικός που κατηγορήσε το σώμα της Ρωσικής Αστυνομίας για εκτεταμένη διαφθορά.** Ο Aleksei Demonsky βρέθηκε στα πρωτοσέλιδα όλου του κόσμου όταν στις 5 Νοεμβρίου δημοσίευσε ένα βίντεο στη δημοφιλή ιστοσελίδα You Tube, όπου αποκάλυπτε τα κακώς κείμενα της ρωσικής αστυνομίας και,

κατ' επέκταση, του κυβερνητικού μηχανισμού. Εάν καταδικαστεί, οι κατηγορίες που έχουν διατυπωθεί εναντίον του μπορεί να τον βαρύνουν μέχρι και με δέκα χρόνια φυλάκιση. Ο δικηγόρος του Dymovskiy, Sergei Gubar, δήλωσε πως η σύλληψη του πελάτη του φανερώνει την πρόθεση της κυβέρνησης να θέσει ένα αποτρεπτικό παράδειγμα για όσους μπορεί να θελήσουν στο μέλλον να επαναλάβουν την πρωτοβουλία του και να βοηθήσουν στην καταπολέμηση της διαφθοράς, προσθέτοντας πως θεωρεί την εν λόγω σύλληψη ένα εξαιρετικά «αθέμιτο μέσο» φίμωσης των ανεξάρτητων φωνών.

- **Ο Μολδαβός πρωθυπουργός, Vlad Filat, πραγματοποίησε στις 19 Ιανουαρίου επίσημη επίσκεψη στις ΗΠΑ,** με στόχο τη διεξαγωγή επαφών με την Αμερικανίδα υπουργό Εξωτερικών, Hillary Clinton. Κατά τη διάρκεια της συνάντησής τους, ο Filat προσπάθησε να πείσει για τις προσπάθειες της κυβέρνησής του να καταστήσει τη Μολδαβία μια ελεύθερη δημοκρατική χώρα. Επιπλέον, ο Filat ζήτησε την άρση της τροπολογίας Jackson-Vanik, η οποία απαγορεύει την επέκταση της ρήτρας του μάλλον ευνοούμενου κράτους σε κράτη χωρίς οικονομία της αγοράς. Τέλος, οι ΗΠΑ υποσχέθηκαν να παράσχουν οικονομική βοήθεια ύψους 262 εκατομμυρίων δολαρίων για τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις στη χώρα.
- **Νέα ιατρική ομάδα απέστειλε το ρωσικό Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Ανάπτυξης στην Αϊτή.** Η ομάδα αυτή θα ενισχύσει τους ιατρούς του αερομεταφερόμενου νοσοκομείου που απέστειλε το Υπουργείο Εκτάκτων Αναγκών της Ρωσίας, το οποίο δρα στην Αϊτή εδώ και αρκετές μέρες. Επιπλέον, εστάλησαν προμήθειες βάρους 15 τόνων, οι οποίες περιλαμβάνουν φάρμακα και φαγητό, που θα δώσουν στο νοσοκομείο την δυνατότητα να λειτουργήσει για άλλες 15 μέρες περίπου. Μέχρι στιγμής το νοσοκομείο έχει επιμεληθεί της φροντίδας περισσότερων από 500 ανθρώπων.

Άμυνα & Ασφάλεια

- **Οι διαπραγματεύσεις ΗΠΑ-Ρωσίας για την νέα Συνθήκη που θα διαδεχθεί την Συνθήκη Μείωσης των Στρατηγικών Όπλων (START 1) θα συνεχιστούν εκ νέου στις αρχές Φεβρουαρίου,** δήλωσε ο Ρώσος υπουργός Εξωτερικών, Sergey Lavrov, στις 22 Ιανουαρίου. Υπενθυμίζεται ότι σε πρώτο στάδιο οι πρόεδροι των δύο χωρών, προκειμένου να περιορίσουν τα πυρηνικά τους οπλοστάσια, συμφώνησαν σε μείωση του αριθμού των λειτουργικών κεφαλών σε 1500-1675 και του αριθμού των οχημάτων εκτόξευσης σε 500-1000.
- **Δύο ρωσικά στρατηγικά βομβαρδιστικά αεροσκάφη Tu-95MS Bear ολοκλήρωσαν υπερπτήσεις ρουτίνας πάνω από τον Αρκτικό Ωκεανό,** σύμφωνα με ανακοίνωση του υπουργείου Άμυνας της χώρας στις 20 Ιανουαρίου. Η περιπολία των δύο ρωσικών αεροσκαφών διήρκεσε 14 ώρες και πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των πτήσεων που πραγματοποιούν ρωσικά πολεμικά αεροσκάφη πάνω από τα διεθνή ύδατα (του Ειρηνικού, Ατλαντικού και Αρκτικού Ωκεανού) από το 2007, κατόπιν σχετικής απόφασης του προέδρου Putin. Επισημαίνεται πως, εν προκειμένω, η περιοχή του Αρκτικού Ωκεανού αξιολογείται ως ιδιαίτερα σημαντική, καθώς το λιώσιμο των πάγων ενδέχεται να καταστήσει προσβάσιμα και εκμεταλλεύσιμα τεράστια κοιτάσματα πετρελαίου και φυσικού

αερίου, με αποτέλεσμα να προσελκύει το ζωνρό ενδιαφέρον των γειτονικών κρατών. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός πως την υπερπήτηση των δύο ρωσικών Tu-95MS Bear παρακολούθησαν «διακριτικά» έξι νατοϊκά πολεμικά αεροσκάφη (τέσσερα νορβηγικά και δύο βρετανικά).

- Σύμφωνα με ανακοίνωση του ρωσικού υπουργείου Εξωτερικών στις 18 Ιανουαρίου, το Ιράν απαγόρευσε την είσοδο των ρωσικών μαχητικών αεροσκαφών Su-27 που επρόκειτο να παρουσιαστούν στο «Air Show» του Μπαχρέιν. Το ίδιο ανακοινωθέν χαρακτήριζε ως «αδιευκρίνιστους» τους λόγους που οδήγησαν την ιρανική ηγεσία να λάβει μια τέτοια απόφαση και εξέφρασε την προσδοκία ότι το πρόβλημα θα λυθεί σύντομα.
- Σύμφωνα με ανακοίνωση του ρωσικού πολεμικού ναυτικού στις 25 Ιανουαρίου, η φρεγάτα Neustrashimy έχει αναλάβει δράση στα πλαίσια της πολυεθνικής ναυτικής δύναμης που επιχειρεί στη θαλάσσια περιοχή ανοιχτά των σομαλικών ακτών. Η εν λόγω φρεγάτα αντικατέστησε το αντιτορπιλικό «Ναύαρχος Chabanenko» που εκπροσωπούσε μέχρι πρότινος τη Ρωσία στην πολυεθνική δύναμη και έχει συμμετάσχει ήδη σε δύο αποστολές συνοδείας εμπορικών πλοίων που διήλθαν από την περιοχή. Υπενθυμίζεται πως από τον Οκτώβριο του 2008 η Ρωσία έχει μόνιμη ναυτική παρουσία στην περιοχή.

Οικονομία

- Σε «σταθερή» από «αρνητική» αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της Ρωσίας ο διεθνής οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch, αναφέροντας ότι οι οικονομολόγοι του είναι περισσότερο σίγουροι για την πορεία των ρωσικών οικονομικών και χρηματοοικονομικών μεγεθών. «Η ανάκαμψη των τιμών του πετρελαίου, η βελτίωση των κεφαλαιακών ροών, η οικονομική δραστηριότητα του ιδιωτικού τομέα, η υποχώρηση του πληθωρισμού, η μείωση των κινδύνων για τον τραπεζικό κλάδο και το χαμηλότερο από τις εκτιμήσεις έλλειμμα του προϋπολογισμού για το 2000 υπογραμμίζουν την απόφασή μας να αναθεωρήσουμε σε σταθερές τις προοπτικές της Ρωσίας», ανέφερε χαρακτηριστικά ο Έντουαρντ Πάρκερ, επικεφαλής του τομέα του οίκου για την αναδύομενη Ευρώπη. Θετικά σχόλια έκανε ο οίκος Fitch και για τα βελτιωμένα δημοσιονομικά της χώρας, καθώς το δημόσιο έλλειμμα διατηρήθηκε στο 5,9% του ΑΕΠ, αντί για 7,7% που προβλεπόταν τον Νοέμβριο.
- Η αντιμετώπιση του δημοσίου ελλείμματος, η στήριξη της συναλλαγματικής ισοτιμίας του δηναρίου, αλλά και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των σερβικών εξαγωγών, αποτελούν τους τρεις βασικούς στόχους της σερβικής κυβέρνησης, προς την κατεύθυνση της εξόδου από την οικονομική κρίση. Ωστόσο, τα θετικά σημάδια εξόδου από την κρίση θα γίνουν αισθητά στους πολίτες το 2011, σύμφωνα με δηλώσεις του διοικητή της Εθνικής Σερβικής Τράπεζας, Ράντοβαν Γέλασιτς. Επιπλέον, σύμφωνα με ανακοίνωση της Παγκόσμιας Τράπεζας την περασμένη εβδομάδα, τονίστηκε ότι το πρόγραμμα της Τράπεζας, για τη διάθεση δανείου 200 εκατ. δολαρίων στη σερβική οικονομία το 2010, θα υλοποιηθεί κανονικά, ενώ τα χρήματα αυτά θα αξιοποιηθούν για την υποστήριξη της

ρευστότητας του κεντρικού προϋπολογισμού.

- **Ο οίκος Moody's αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της Τουρκίας κατά μία βαθμίδα, σε Ba2**, αναγνωρίζοντας ότι «απορροφώνται όλοι οι κοινωνικοί κραδασμοί από τα κυβερνητικά μέτρα», ενώ ανάλογη διάθεση επέδειξε και ο οίκος Fitch από τον Δεκέμβριο, αναβαθμίζοντας την πιστοληπτική ικανότητα της Τουρκίας κατά δύο βαθμίδες, σε BB+. Τα σχετικά καλά αποτελέσματα της τουρκικής οικονομίας οφείλονται αρχικά στην «παραδοσιακή» ανοχή του τουρκικού λαού που συνήθισε να ζει με αλληπάλληλες οικονομικές κρίσεις από τη δεκαετία του '50, στην ανθεκτικότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος που οικοδομήθηκε μετά την κρίση του 2001, καθώς και στην επιβράδυνση του πληθωρισμού που έδωσε στην κεντρική τράπεζα τη δυνατότητα να μειώσει το επιτόκιο δανεισμού κατά 10,25 ποσοστιαίες μονάδες, καθιστώντας λιγότερο επώδυνες τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης. Το 2010 η ανάκαμψη θα είναι ορατή σε όλα τα επίπεδα της οικονομίας. Η έκδοση από την Τουρκία ευρωομολόγου αξίας 2 δισεκατομμυρίων δολαρίων την προηγούμενη εβδομάδα, η οποία υπερκαλύφθηκε κατά πολύ, καταδεικνύει ότι η χώρα έχει αποδεδειγμένη πρόσβαση σε ξένο κεφάλαιο.

- **Ανάπτυξη κατά 0,5% θα παρουσιάσει η ρουμανική οικονομία το 2010, σε σύγκριση με την αρνητική κίνηση του ΑΕΠ κατά 7,8% το 2009**, σύμφωνα με τα στοιχεία αναφοράς της Παγκόσμιας Τράπεζας, για την πορεία των οικονομιών στην Κεντρική Ευρώπη. Το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται στο 4,9%, έναντι 4,2% το 2009, ενώ η θετική τάση ανάπτυξης του ΑΕΠ αναμένεται να συνεχιστεί και το 2011, με αύξηση στο 4,2%. Επίσης, Σε εξέλιξη βρίσκονται οι διαβουλεύσεις της ρουμανικής κυβέρνησης με αντιπροσώπους του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, της Παγκόσμιας Τράπεζας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Έπειτα από την αξιολόγηση της ρουμανικής οικονομίας και υπό την προϋπόθεση ότι οι όροι δανεισμού έχουν τηρηθεί, οι παραπάνω διεθνείς οργανισμοί θα χορηγήσουν δάνειο στη χώρα αξίας 2,6 δισ. ευρώ, ώστε να μπορέσει να καταπολεμήσει τις συνέπειες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

- **Σε προσπάθειες περιορισμού των ιλιγγιωδών δανειοδοτήσεων, στις οποίες επιδόθηκαν οι κινεζικές τράπεζες το τελευταίο έτος, προχώρησε την περασμένη εβδομάδα η Κίνα**, ζητώντας ευθέως πλέον το πάγωμα των νέων δανείων. Στόχος της κινεζικής ηγεσίας είναι να αναχαιτίσει τον πληθωρισμό και να αποτρέψει τις «φούσκες» στις αγορές μετοχών και ακινήτων κατά την αναθέρμανση της οικονομίας, που όχι μόνον επιστρέφει στους προ της ύφεσης ρυθμούς ανάπτυξης αλλά το δ' τρίμηνο του 2009 εκτιμάται πως σημείωσε «υπερβολική» αύξηση ΑΕΠ 10,5%, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αναλυτών σε έρευνα του Bloomberg. Επίσης, η Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας αποφάσισε να αυξήσει το ποσοστό επί των καταθέσεων το οποίο οφείλουν να διατηρούν ως αποθεματικό οι κινεζικές τράπεζες, καθώς και να ανεβάσει το επιτόκιο της διατραπεζικής αγοράς, το οποίο είχε διατηρήσει σταθερό επί πέντε μήνες, αλλά και αυτό του δωδεκάμηνου ομολόγου του Δημοσίου. Στόχος είναι να περιοριστεί η οικονομική δραστηριότητα, ώστε να μην υπάρξει μεγάλη αύξηση των τιμών.

- **Δάνειο ύψους 100 εκατομμυρίων δολαρίων ζήτησε η Αρμενία από τη Ρωσία, προκειμένου να δώσει νέα πνοή στην βιομηχανία διαμαντιών της Υπερκαυκασίας**, η οποία υπήρξε η κινητήριος δύναμη της οικονομίας της χώρας στο παρελθόν. Η Αρμενία

φαίνεται να είναι πρόθυμη να αγοράσει ακατέργαστα διαμάντια από την Ρωσία, αξίας περίπου 100 εκατομμυρίων δολαρίων, ενώ άλλα 20 εκατομμύρια σκοπεύει να ξοδέψει στην ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ Αρμένιων παραγωγών διαμαντιών και της Alrosa, της μεγαλύτερης ρωσικής εταιρείας εξόρυξης πολύτιμων λίθων.

- **Την αγορά δολαρίων και ομολόγων του Καναδά ανακοίνωσε η Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας, σε μια προσπάθεια διασποράς των αποθεμάτων της σε ξένο συνάλλαγμα.** Ωστόσο, η Bank Rosii δεν διευκρίνισε το ύψος των αποθεμάτων που θα διαθέσει σε επενδυτικά περιουσιακά στοιχεία του Καναδά, αν και οικονομικοί αναλυτές της χώρας υπολογίζουν ότι η τοποθέτηση ανέρχεται στα 9 δισ. δολάρια ή 2% του συνόλου των αποθεμάτων της σε ξένο συνάλλαγμα.
- **Η εταιρία Peugeot-Citroen Russia έλαβε άδεια από τις ρωσικές αρχές για τη λειτουργία τράπεζας που θα χορηγεί δάνεια και θα χρηματοδοτεί τους Ρώσους αντιπροσώπους και αγοραστές αυτοκινήτων της συγκεκριμένης εταιρίας.** Η τράπεζα έχει ως στόχο να συμβάλλει στην ανάδειξη της Peugeot-Citroen σε παγκόσμια εταιρία.
- **Πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας για την εποπτεία του τραπεζικού τομέα στις υποψήφιες προς ένταξη χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.** Σύμφωνα με τον επίτροπο οικονομικών και νομισματικών υποθέσεων Olli Rehn, η σταθερότητα του τραπεζικού τομέα έχει ύψιστη σημασία για την επίτευξη της αιφόρου ανάπτυξης. Αξίζει να αναφερθεί πως το συγκεκριμένο πρόγραμμα θα είναι αξίας 2,65 εκ. ευρώ, θα έχει διάρκεια δυο ετών και θα χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ενέργεια

- **Με δηλώσεις του την 21^η Ιανουαρίου ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής της Gazprom, Alexander Medvedev, επιβεβαίωσε την διαπραγμάτευση των συμβολαίων φυσικού αερίου της εταιρείας με τους σημαντικότερους ευρωπαίους πελάτες της, μεταξύ των οποίων και ο γερμανικός ενεργειακός κολοσσός E.ON.** Στην δημοσιότητα δεν δόθηκαν περαιτέρω διευκρινήσεις για τις ακριβείς αλλαγές στο περιεχόμενο των συμβολαίων γιατί ακόμα η συμφωνία δεν έχει υπογραφεί από την γερμανική E.ON, η οποία δεν έχει προβεί σε δηλώσεις. Με την οικονομική κρίση να καλπάζει, τις ΗΠΑ και τον Καναδά να αυξάνουν την διαθέσιμη παραγωγή τους και τον ανταγωνισμό από το φθηνότερο υγροποιημένο φυσικό αέριο (LNG) του Κατάρ, ο κρατικός ρωσικός κολοσσός Gazprom βλέπει τα διαπραγματευτικά του περιθώρια να μειώνονται, οπότε και προσανατολίζεται σε ένα πακέτο συμφωνίας χαμηλών τιμών διάθεσης του φυσικού της αερίου προς τους καλύτερους και μεγαλύτερους αγοραστές της, όπως είναι η Γερμανία, αν και οι διεθνείς τιμές του φυσικού αερίου βαίνουν συνεχώς μειούμενες σε αντίθεση με τις τιμές του πετρελαίου που έχουν νεοεισέλθει σε ένα σταθερό ράλι ανόδου. Το γεγονός της μείωσης των ρωσικών εξαγωγών φυσικού αερίου κατά 10,3% πέρυσι (δηλ. 167,1 δισ. κυβικά μέτρα) και της αντικατάστασης αυτών με το λιγότερο ακριβό LNG κρούει το κώδωνα του κινδύνου στους Ρώσους ιθύνοντες για μια συνεχιζόμενη απώλεια αξιόπιστων αγορών, κάτι που

μπορεί να οδηγήσει και στην επαναδιαπραγμάτευση και άλλων συμβολαίων.

- **Το Αζερμπαϊτζάν θα τετραπλασιάσει τις εξαγωγές φυσικού αερίου του το 2011. Η ρωσική Gazprom και η αζέρικη SOCAR ανακοίνωσαν στις 21 Ιανουαρίου μεγάλη αύξηση στην αγορά φυσικού αερίου από το Αζερμπαϊτζάν.** Πριν ένα χρόνο, υπεγράφη μια συμφωνία μεταξύ Gazprom και SOCAR, κατά την οποία η πρώτη θα αγοράζε από την δεύτερη περί τα 500 εκατομμύρια κυβικά μέτρα φυσικό αέριο μέσα στο 2010. Ωστόσο, με την Ρωσία να απομακρύνεται από το Τουρκμενιστάν σε ό, τι αφορά τις ανάγκες της σε αέριο, και μετά από συνάντηση του CEO της Gazprom, Alexei Miller, με τον ομόλογό του της SOCAR, Rovnag Abdullayev, η Gazprom τελικά θα αγοράσει 1 δισεκατομμύριο κυβικά μέτρα φυσικού αερίου εντός του 2010 και 2 δισεκατομμύρια το 2011. Στόχος της Gazprom φαίνεται να είναι να αγοράσει όσο αέριο μπορεί να της πουλήσει η SOCAR.

- **Συμβόλαιο για την εκμετάλλευση του τεράστιου κοιτάσματος Zubair, υπέγραψε στις 23 Ιανουαρίου η κυβέρνηση του Ιράκ με κοινοπραξία ηγούμενη από την ιταλική εταιρία ENI.** Η ENI μαζί με τις άλλες δυο εταιρίες της κοινοπραξίας, την Occidental Petroleum Corp και την κορεατική Korea Gas Corp. (KOGAS) είχαν αναδειχτεί οι νικήτριες στη δημοπράτηση των κοιτασμάτων του Ιράκ που διεξήχθη τον Δεκέμβριο και έχουν δηλώσει ότι σχεδιάζουν να εκτινάξουν την παραγωγή από το σημερινό επίπεδο των 200.000 βαρελιών/ημέρα στο επίπεδο των 1.6 εκ. βαρελιών/ημέρα. Αξίζει να σημειωθεί ότι το Ιράκ διαθέτει τα τρίτα μεγαλύτερα πετρελαϊκά αποθέματα στον κόσμο, τα οποία υπολογίζονται σε 115 δις βαρέλια. Η παραγωγή του ανέρχεται στα 2,4 εκατ. βαρέλια/ημέρα, ενώ τα έσοδα από τον συγκεκριμένο κλάδο αντιπροσωπεύουν το 85% των κρατικών εσόδων.

- **Ύστερα από πολλές καθυστερήσεις η ρωσική κρατική μονοπωλιακή εταιρεία πυρηνικής ενέργειας, Rosatom, ανακοίνωσε στις 21 Ιανουαρίου ότι μέσα στο 2010 θα ξεκινήσει η κατασκευή του ιρανικού πυρηνικού εργοστασίου της πόλης Bushehr.** Το αξίας περίπου 1 δισ. δολαρίων επιχειρηματικό σχέδιο υπογράφηκε πριν 15 χρόνια μεταξύ Ρωσίας και Ιράν με σκοπό την κατασκευή ενός πυρηνικού εργοστασίου παραγωγής 1.000 μεγαβάτ ηλεκτρικής ενέργειας, αντικαθιστώντας παρόμοιο συμβόλαιο που το Ιράν είχε υπογράψει με την γερμανική Siemens την δεκαετία του '70, αλλά η ισλαμική επανάσταση της χώρας το 1979 και ο Ιρανο-Ιρακινός πόλεμος του κόλπου (1980-1988) τερμάτισαν άδοξα. Η ρωσική πλευρά δήλωσε πάντως ότι το εργοστάσιο θα έχει καθαρά οικονομική και ειρηνική χρήση και δεν θα χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή πυρηνικών όπλων, γι' αυτό και θα τεθεί υπό την εποπτεία της Διεθνούς Υπηρεσίας Ατομικής Ενέργειας (IAEA).

- **Το Καζακστάν είναι πρόθυμο να εφοδιάσει με πετρέλαιο τα δύο διυλιστήρια της Λευκορωσίας,** σύμφωνα με δηλώσεις του Anatoly Smirnov, πρέσβη του Καζακστάν στη Λευκορωσία. Ο Smirnov τόνισε ότι η χώρα του είχε και στο παρελθόν δείξει ενδιαφέρον για τον εφοδιασμό της Λευκορωσίας, αλλά αυτό γίνεται τώρα εφικτό μετά την τελωνειακή ένωση που ισχύει από την 1 Ιανουαρίου 2010 μεταξύ Ρωσίας, Λευκορωσίας και Καζακστάν. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ρωσία έχει μειώσει αισθητά τις εξαγωγές πετρελαίου προς τη γείτονα Λευκορωσία, μετά την λήξη της συμφωνίας μεταξύ των δυο χωρών στο τέλος του περασμένου έτους.

- **Ενεργειακή συμφωνία μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ιράκ υπεγράφη στις 18 Ιανουαρίου με στόχο την ενδυνάμωση της συνεργασίας τους στο φυσικό αέριο, την ενεργειακή ασφάλεια και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.** Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η συμφωνία «παρέχει ένα πολιτικό πλαίσιο για την ενίσχυση των ενεργειακών σχέσεων μεταξύ του Ιράκ και της Ε.Ε.». Πρόκειται για ένα νέο βήμα στην προσπάθεια που καταβάλει η Ένωση για την διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας της και απεξάρτησης της από τη Ρωσία. Επιπλέον, **σύμφωνα με το υπουργείο Πετρελαίου του Ιράκ, τα έσοδα της χώρας από τον μαύρο χρυσό αυξήθηκαν κατά \$300 εκατομμύρια το Δεκέμβριο του 2009 αγγίζοντας τα 4,499 δισ. δολάρια.** Ο εκπρόσωπος του υπουργείου, Assem Jihad δήλωσε σχετικά: «Οι εξαγωγές του αργού πετρελαίου αυξήθηκαν τον Δεκέμβριο του 2009, συγκριτικά με το Νοέμβριο του 2009, όπου 57 εκατομμύρια βαρέλια πουλήθηκαν για 4,205 δισ. δολάρια».

- **Την Παρασκευή 29 Ιανουαρίου θα πραγματοποιήσει επίσκεψη ο Ρώσος πρώτος αναπληρωτής Πρωθυπουργός Viktor Zubkov, και επικεφαλής του διοικητικού συμβουλίου της Gazprom, στην Ουγγαρία,** προκειμένου να παραστεί στην υπογραφή της συμφωνίας για μια κοινή επιχείρηση για την επίβλεψη της κατασκευής του ουγγρικού τμήματος του αγωγού South Stream. Τα δύο μέρη πρόκειται να υπογράψουν, επίσης, συμφωνία για τη διευκόλυνση της μελλοντικής κατασκευής του εν λόγω αγωγού.

Περιβάλλον & Οικολογία

- **Το πράσινο φως έδωσε ο Ρώσος πρωθυπουργός, V. Putin, για την επαναλειτουργία εργοστασίου χάρτου δίπλα στην λίμνη Baikal, παρά τα χρόνια παράπονα για ρύπανση της μεγαλύτερης λίμνης γλυκού νερού στον κόσμο.** Το σοβιετικής εποχής εργοστάσιο θεωρείται από τις μεγαλύτερες περιβαλλοντικές οργανώσεις της Ρωσίας ως ο κυριότερος παράγων ρύπανσης του μοναδικού οικοσυστήματος της λίμνης, φυσικού καταφυγίου για πάνω από 1.500 είδη πανίδας και χλωρίδας. Μάλιστα, η Greenpeace προτίθεται να ζητήσει την σύμφωνη γνώμη του προέδρου Medvedev προκειμένου να ανακληθεί η πρωθυπουργική απόφαση.

- **Την αντίδραση των κατοίκων της Μόσχας έχει προκαλέσει η χρήση επικίνδυνων χημικών για την αποπαγοποίηση των δρόμων της πόλης.** Αν και οι αρχές της πόλης διαθέτουν εμπειρία δεκαετιών όσον αφορά τον καθαρισμό των δρόμων από τον πάγο, εντούτοις σημαντικές ανησυχίες έχει προκαλέσει η μη χρήση των παραδοσιακών τρόπων εκχιονισμού και η αντικατάστασή τους από χημικά στοιχεία. Για τους μεν αυτοκινητιστές της πόλης, το χημικό αυτό βρωμίζει τα αυτοκίνητά τους, ενώ είναι ιδιαίτερα γλιστερό. Σύμφωνα, μάλιστα, με το υπουργείο Φυσικών Πόρων της χώρας μπορεί να αποτελεί απειλή για την ανθρώπινη ασφάλεια, αφού δεν έχει εγκριθεί ακόμη από την αρμόδια κρατική υπηρεσία ελέγχου. Μάλιστα, το υπουργείο προέβη σε επίσημο διάβημα προς τον Γενικό Εισαγγελέα της χώρας σχετικά με την καταλληλότητα χρήσης του εν λόγω χημικού, η απάντηση του οποίου αναμένεται σύντομα.
